EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 19. 4. 2024
COM(2024) 170 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o výkone právomoci prijímať delegované akty udelenej Komisii podľa smernice 2001/18/ES o zámernom uvoľnení geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia a nariadenia (ES) č. 1830/2003 o sledovateľnosti a označovaní geneticky modifikovaných organizmov a sledovateľnosti potravín a krmív vyrobených z geneticky modifikovaných organizmov

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o výkone právomoci prijímať delegované akty udelenej Komisii podľa smernice 2001/18/ES o zámernom uvoľnení geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia a nariadenia (ES) č. 1830/2003 o sledovateľnosti a označovaní geneticky modifikovaných organizmov a sledovateľnosti potravín a krmív vyrobených z geneticky modifikovaných organizmov

1. ÚVOD

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES o zámernom uvoľnení geneticky modifikovaných organizmov (GMO) do životného prostredia[1] a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003 o sledovateľnosti a označovaní GMO a sledovateľnosti potravín a krmív vyrobených z GMO[2] predstavujú dva z viacerých stavebných prvkov právneho rámca EÚ v oblasti GMO.

Cieľom smernice 2001/18/ES je aproximovať zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia členských štátov a chrániť ľudské zdravie a životné prostredie v prípade zámerného uvoľnenia GMO do životného prostredia na akékoľvek iné účely ako umiestnenie na trh v rámci EÚ a v prípade umiestňovania GMO na trh ako výrobkov alebo vo výrobkoch v rámci EÚ.

Nariadenie (ES) č. 1830/2003 vytvára rámec pre sledovateľnosť výrobkov, ktoré sa skladajú z GMO alebo obsahujú GMO, a potravín a krmív, ktoré sú vyrobené z GMO, s cieľom uľahčiť presné označovanie, monitorovať účinky na životné prostredie a podľa potreby na zdravie a zaviesť náležité opatrenia rizikového manažmentu.

2. PRÁVNY ZÁKLAD

Smernicou 2001/18/ES sa Komisia splnomocňuje prijímať delegované akty v súlade s článkom 29a ods. 2 s cieľom:

- stanoviť kritériá pre výnimky a požiadavky týkajúce sa informácií na účely ohlásenia pre umiestnenie určitých typov GMO na trh, ako sa uvádza v článku 16 ods. 2,
- stanoviť minimálne prahové hodnoty, pod ktorými nie je nutné výrobky, v prípade ktorých sa nedá vylúčiť obsah náhodných alebo technologicky nevyhnutných stôp povolených GMO, označovať ako GMO, ako sa uvádza v článku 21 ods. 2,
- stanoviť nižšie prahové hodnoty ako 0,9 %, pod ktorými sa požiadavky na označovanie stanovené v smernici neuplatňujú na stopové množstvá GMO vo výrobkoch určených na priame spracovanie, ako sa uvádza v článku 21 ods. 3,

---

[1] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES z 12. marca 2001 o zámernom uvoľnení geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia a o zrušení smernice Rady 90/220/EHS (Ú. v. ES L 106, 17.4.2001, s. 1).

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003 z 22. septembra 2003 o sledovateľnosti a označovaní geneticky modifikovaných organizmov a sledovateľnosti potravín a krmív vyrobených z geneticky modifikovaných organizmov a ktorým sa mení a dopĺňa smernica 2001/18/ES (Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 24).

- stanoviť osobitné požiadavky na označovanie GMO, ktoré sa neumiestňujú na trh, v zmysle tejto smernice, ako sa uvádza v článku 26 ods. 2,
- prispôsobiť prílohy technickému pokroku, ako sa uvádza v článku 27.

Nariadením (ES) č. 1830/2003 sa Komisia splnomocňuje prijať delegovaný akt v súlade s článkom 9a ods. 2 s cieľom doplniť dané nariadenie tým, že stanoví a upraví systém pre vývoj a určenie jedinečných identifikačných znakov pre GMO, ako sa uvádza v článku 8.

Podľa článku 29a ods. 2 smernice 2001/18/ES a článku 9a ods. 2 nariadenia (ES) č. 1830/2003 sa právomoc prijímať delegované akty týkajúce sa záležitostí v nich uvedených udeľuje Komisii na obdobie piatich rokov od 26. júla 2019. Túto správu týkajúcu sa výkonu delegovania právomoci počas tohto päťročného obdobia predkladá Komisia Európskemu parlamentu a Rade, ako sa vyžaduje v obidvoch prípadoch. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

3. VYKONÁVANIE DELEGOVANIA PRÁVOMOCI

3.1. SPLNOMOCNENIA VYUŽITÉ POČAS OBDOBIA, ZA KTORÉ SA PODÁVA SPRÁVA

Počas obdobia, za ktoré sa podáva správa, Komisia využila jedno splnomocnenie podľa nasledujúceho opisu.

- Článok 27 smernice 2001/18/ES

  V článku 27 smernice 2001/18/ES sa Komisia splnomocňuje zmeniť niektoré prílohy k tejto smernici (oddiely C a D prílohy II, prílohy III až VI a oddiel C prílohy VII) s cieľom prispôsobiť ich technickému pokroku. Komisia 8. marca 2018 prijala smernicu Komisie (EÚ) 2018/350, ktorou sa mení smernica 2001/18/ES, pokiaľ ide o posudzovanie environmentálnych rizík GMO[3]. Touto smernicou sa zmenili prílohy II, III a IV k smernici 2001/18/ES s cieľom prispôsobiť ich technickému pokroku, najmä začleniť podstatné prvky revidovaných usmernení Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) o posudzovaní environmentálneho rizika geneticky modifikovaných rastlín[4].

3.2. SPLNOMOCNENIA NEVYUŽITÉ POČAS OBDOBIA, ZA KTORÉ SA PODÁVA SPRÁVA

Počas obdobia, za ktoré sa podáva správa, neboli niektoré splnomocnenia využité z dôvodov vysvetlených ďalej.

---

[3] Smernica Komisie (EÚ) 2018/350 z 8. marca 2018, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES, pokiaľ ide o posudzovanie environmentálnych rizík geneticky modifikovaných organizmov (Ú. v. EÚ L 67, 9.3.2018, s. 30).

[4] Pracovná skupina EFSA pre GMO, Usmernenia o posudzovaní environmentálneho rizika geneticky modifikovaných rastlín. Vestník EFSA 2010, 8(11):1879.doi:10.2903/j.efsa.2010.1879. www.efsa.europa.eu/efsajournal.htm.

- Článok 16 ods. 2 smernice 2001/18/ES

  Článok 16 smernice 2001/18/ES umožňuje príslušnému orgánu členského štátu alebo Komisii z vlastnej iniciatívy vypracovať návrh kritérií a požiadaviek na informácie, ktoré sa musia splniť pri ohlasovaní umiestnenia určitých typov GMO na trh, ktorými by sa nahradili štandardné požiadavky stanovené v článku 13 ods. 2 smernice. Prijatie delegovaného aktu, ktorým sa stanovujú osobitné kritériá a požiadavky na informácie, by si okrem splnenia požiadaviek stanovených v článku 29a smernice vyžadovalo prerokovanie s úradom EFSA a lehotu na predloženie pripomienok verejnosti. Žiadny príslušný orgán členského štátu ani Komisia nevypracovali návrh podľa tohto článku. Najmä v období, za ktoré sa podáva správa, Komisia na základe obmedzeného počtu ohlásení prijatých podľa uvedenej smernice pre umiestnenie GMO na trh ako výrobkov alebo vo výrobkoch považovala štandardné požiadavky stanovené v článku 13 ods. 2 smernice za primerané. Komisia preto ešte nevyužila túto delegovanú právomoc.

- Článok 21 ods. 2 smernice 2001/18/ES

  V článku 21 ods. 2 smernice 2001/18/ES sa Komisia splnomocňuje doplniť túto smernicu tým, že stanoví minimálne prahové hodnoty, pod ktorými nie je nutné výrobky, v prípade ktorých sa nedá vylúčiť obsah náhodných alebo technicky nevyhnutných stôp povolených GMO, označovať ako GMO. Prahové hodnoty sa majú stanoviť podľa príslušného výrobku. V prípade výrobkov, ktoré sú určené na priame spracovanie, potravín a krmív sú prahové hodnoty pre náhodnú alebo technologicky nevyhnutnú prítomnosť povolených geneticky modifikovaných látok už stanovené v článku 21 ods. 3 smernice 2001/18/ES a v článku 12 ods. 2 a článku 24 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003[5].

  Komisia ešte nevyužila túto delegovanú právomoc. V období, za ktoré sa podáva správa, sa práca zameriavala na zabezpečenie rovnomerného uplatňovania „nulovej tolerancie“ pre osivá v prípade neexistencie prahovej hodnoty[6].

- Článok 21 ods. 3 smernice 2001/18/ES

  V prípade výrobkov, ktoré sú určené na priame spracovanie, sa v článku 21 ods. 3 prvom pododseku smernice 2001/18/ES stanovuje prahová hodnota 0,9 %, pod ktorou sa požiadavky na označovanie GMO neuplatňujú na náhodné alebo technologicky nevyhnutné stopové množstvá povolených GMO. V článku 21 ods. 3 druhom pododseku smernice 2001/18/ES sa Komisia splnomocňuje doplniť túto smernicu tým, že stanoví nižšie prahové hodnoty pre uvedené výrobky. V období, za ktoré sa podáva správa, Komisia považovala prahovú hodnotu 0,9 % za primeranú a účinnú. Komisia preto zatiaľ nevyužila delegovanú právomoc stanoviť pre uvedené výrobky nižšie prahové hodnoty.

---

5 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách (Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 1).

6 Dokument *Seed testing convergence* (Konvergencia skúšania osív) schválený na zasadnutí regulačného výboru smernice 2001/18/ES, ktoré sa uskutočnilo 4. júna 2020. https://food.ec.europa.eu/system/files/2020-07/reg-com_2001-18-ec_20200604_result_seed-testing-convergence.pdf.

- Článok 26 ods. 2 smernice 2001/18/ES

  Článok 26 smernice 2001/18/ES sa týka označovania GMO, ktoré sa majú sprístupniť pre činnosti, ktoré sa nepovažujú za umiestnenie na trh, ako sa uvádza v článku 2 ods. 4 druhom pododseku (sprístupnenie GMO na činnosti kontrolovaného použitia alebo zámerné uvoľnenie, ktoré je v súlade s požiadavkami stanovenými v časti B smernice 2001/18/ES). V článku 26 ods. 1 v spojení s prílohou IV sa stanovujú požiadavky na označovanie týchto GMO. V článku 26 ods. 2 sa Komisia splnomocňuje zmeniť prílohu IV prostredníctvom stanovenia osobitných požiadaviek na označovanie týchto GMO. V období, za ktoré sa podáva správa, Komisia považovala požiadavky na označovanie uvedené v príslušných častiach prílohy IV za primerané pre tieto GMO. Komisia preto ešte nevyužila túto delegovanú právomoc.

- Článok 8 nariadenia (ES) č. 1830/2003

  V článku 8 nariadenia (ES) č. 1830/2003 sa Komisia splnomocňuje doplniť toto nariadenie tým, že stanoví a upraví systém pre vývoj a určenie jedinečných identifikačných znakov pre GMO, a to pri zohľadnení vývoja na medzinárodnej scéne. Nariadenie Komisie (ES) č. 65/2004 zo 14. januára 2004, ktoré zavádza systém vypracovania a prideľovania jednoznačných identifikátorov pre GMO[7], nadobudlo účinnosť 16. januára 2004. Tento akt bol prijatý na základe článku 8 nariadenia (ES) č. 1830/2003 v znení platnom do 26. júla 2019. V súlade s delegovanou právomocou sa môže v budúcnosti podľa potreby revidovať s cieľom prispôsobiť systém vypracovania a prideľovania jednoznačných identifikátorov.

4. ZÁVER

Komisia považuje za potrebné automaticky predĺžiť delegovanie právomoci, pokiaľ ide o záležitosti uvedené v článku 29a ods. 2 smernice 2001/18/ES a článku 9a ods. 2 nariadenia (ES) č. 1830/2003, na obdobie piatich rokov od 26. júla 2024 v súlade s uvedenými článkami. Odôvodnenie delegovania právomoci sa nezmenilo. Delegovanie právomoci je dôležité na zachovanie potrebnej flexibility právneho rámca, na jeho prispôsobenie vedeckému, technologickému a inému vývoju, ako aj skúsenostiam získaným pri uplatňovaní tohto rámca, a na to, aby Komisia mohla konať v oblastiach, v ktorých doteraz nekonala, ale v budúcnosti to možno bude potrebné. Preto sú udelené právomoci dôležité na dosiahnutie cieľov smernice 2001/18/ES a nariadenia (ES) č. 1830/2003.

Touto správou Komisia spĺňa požiadavky na vypracovanie správy podľa článku 29a ods. 2 smernice 2001/18/ES a článku 9a ods. 2 nariadenia (ES) č. 1830/2003.

Komisia vyzýva Európsky parlament a Radu, aby túto správu vzali na vedomie.

[7] Nariadenie Komisie (ES) č. 65/2004 zo 14. januára 2004, ktoré zavádza systém vypracovania a prideľovania jednoznačných identifikátorov pre geneticky modifikované organizmy (Ú. v. EÚ L 10, 16.1.2004, s. 5).